

MAMLAKATIMIZDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH

Hamdamov Shavkat Komilovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti professori, PhD.

MAQOLA HAQIDA	ANNOTATSIYA
<p>Qabul qilindi: 24-dekabr 2024-yil Tasdiqlandi: 26-dekabr 2024-yil Jurnal soni: 13 Maqola raqami: 19 DOI: https://doi.org/10.54613/ku.v13i.1029</p>	<p>Maqolada iqtisodiy rivojlanish, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish, investitsiya loyihalari, ijtimoiy himoya tizimi va ta'lim tizimining ahamiyati tahlil qilingan. Moliyalashtirish manbalari va ularni samarali boshqarish, shuningdek, xalqaro tajribalarni O'zbekiston sharoitlariga moslashtirish masalalari ham ko'rib chiqilgan. Maqolada amalga oshirilayotgan davlat dasturlari va ularning natijalari haqida batafsil ma'lumotlar keltirilgan.</p>
<p>KALIT SO'ZLAR/ КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА/ KEYWORDS</p>	
<p>O'zbekiston, aholi bandligi, kambag'allikni qisqartirish, iqtisodiy rivojlanish, kichik biznes, xususiy tadbirkorlik, investitsiya loyihalari.</p>	

Kirish. O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan buyon aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etiladi. Mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishi va aholi turmush darajasining oshishi uchun bandlik muammosini hal etish muhim ahamiyatga ega. Bandlik darajasini oshirish orqali kambag'allikni qisqartirishga erishish mumkin, chunki mehnat bilan ta'minlangan aholi o'z daromadlarini oshirib, farovon hayot kechiradi. Ushbu maqolada O'zbekistonda aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar, amalga oshirilayotgan davlat dasturlari va ularning natijalari ko'rib chiqiladi. O'zbekistonda aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish borasida qabul qilingan dasturlar va strategiyalar davlat siyosatining muhim tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi. So'nggi yillarda mamlakatda iqtisodiy islohotlar amalga oshirilib, yangi ish o'rinlari yaratishga qaratilgan chora-tadbirlar kuchaytirilgan. Buning natijasida, aholi bandligi darajasi oshib, kambag'allik darajasi asta-sekin kamayib bormoqda. Ushbu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirishda iqtisodiy rivojlanish, ijtimoiy himoya tizimining kengaytirilishi va ta'lim tizimining yaxshilanishi katta rol o'ynaydi.

Iqtisodiy rivojlanish kambag'allikni qisqartirishda muhim omil hisoblanadi. O'zbekistonda so'nggi yillarda qabul qilingan iqtisodiy islohotlar va amalga oshirilayotgan investitsiya loyihalari natijasida iqtisodiy o'sish sur'atlari oshib bormoqda. Yangi ishlab chiqarish korxonalari, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi orqali yangi ish o'rinlari yaratilib, aholi bandligi ta'minlanmoqda. Iqtisodiy rivojlanish orqali bandlik darajasini oshirish va kambag'allikni kamaytirish davlat siyosatining asosiy yo'nalishlaridan biridir. Ijtimoiy himoya tizimi kambag'allikni qisqartirishda muhim ahamiyatga ega. O'zbekistonda aholini ijtimoiy himoyalash tizimini rivojlantirish va kengaytirish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Aholining eng zaif qatlamlariga yordam ko'rsatish, nafaqa va yordamlar taqdim etish orqali ularning hayot sifatini oshirishga intilishmoqda. Ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini oshirish uchun moliyaviy resurslarni to'g'ri taqsimlash va manzilli yordam ko'rsatish muhimdir.

Ta'lim tizimining rivojlanishi aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirishda katta rol o'ynaydi. O'zbekistonda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, malakali kadrlar tayyorlash va yoshlarni mehnat bozoriga moslashuvchan qilish bo'yicha qator islohotlar amalga oshirilmoqda. Yoshlarning bilim va malakalarini oshirish orqali ularning ish bilan ta'minlanish imkoniyatlarini kengaytirish maqsad qilingan. Ta'lim tizimining samaradorligini oshirish orqali yoshlar bandligini

ta'minlash va kambag'allikni qisqartirishga erishish mumkin. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev rahbarligida olib borilayotgan iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar mamlakatda aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish borasida sezilarli natijalar bermoqda. So'nggi yillarda qabul qilingan davlat dasturlari va strategiyalar orqali mamlakatda yangi ish o'rinlari yaratilib, aholi bandligi darajasi oshib bormoqda. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi, investitsiya loyihalarining kengaytirilishi, ta'lim va sog'liqni saqlash tizimlarining yaxshilanishi natijasida aholining turmush darajasi oshmoqda.

Adabiyotlar tahlili. M. Quvanchievaning 2022-yilgi ilmiy tadqiqotida chet eldan keladigan pul o'tkazmalari statistikasini takomillashtirish va ularning kambag'allikni qisqartirishdagi roli ¹ o'rganilgan. Muallif xalqaro pul o'tkazmalarining iqtisodiyotga qo'shayotgan ulushini tahlil qilib, ularni samarali boshqarish kambag'allikni kamaytirishda sezilarli natijalar berishini ko'rsatgan. I.Ibodulloyevning 2023-yilgi tadqiqotlarida mahallalarda kambag'allikni qisqartirish va tadbirkorlikni rivojlantirishni takomillashtirish yo'llari ² tahlil qilingan. Muallif mahalla darajasida aholining daromadlarini oshirish uchun kichik biznes va oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirishning ahamiyatini ta'kidlaydi. Tadqiqotda mahalliy resurslardan samarali foydalanish va tadbirkorlik uchun qulay sharoit yaratish bo'yicha amaliy tavsiyalar berilgan. A. Nizamov va U. Zaxidovanning 2024-yilda chop etilgan ishlari tadbirkorlikni rivojlantirish asosida kambag'allikni qisqartirishning samarali yo'llarini ³ o'rgangan. Tadqiqotda iqtisodiy islohotlar va davlat tomonidan yaratilayotgan imtiyozlarning aholi bandligini ta'minlashga bo'lgan ijobiy ta'siri yoritilgan. Mualliflar iqtisodiyotning barcha qatlamlarida tadbirkorlikning kengaytirilishi iqtisodiy o'sishning asosiy omili ekanini ta'kidlaydilar.

U. Xudayberdiyev va T. Raximberdiyevning 2024-yilgi asarlarida mehnat resurslaridan samarali foydalanish masalalari ⁴ ko'rib chiqilgan. Tadqiqotda aholini bandlik bilan ta'minlash va mehnat bozorida nomutanosibliklarni bartaraf etish bo'yicha muhim tahlillar keltirilgan. Mualliflar mehnat resurslarini to'g'ri boshqarish va zamonaviy kasblarga tayyorlash bandlikni oshirishning muhim omillari ekanligini qayd etishgan. I. Turdibekovning 2024-yilda chop etilgan tadqiqotida yangi O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari ⁵ yoritilgan. Tadqiqotda kambag'allikni kamaytirish bo'yicha olib borilayotgan davlat dasturlarining natijadorligi tahlil qilingan. Muallif ijtimoiy barqarorlik va iqtisodiy rivojlanish o'rnatilishi o'zaro bog'liqlikni ochib beradi va bu jarayonlarni yanada takomillashtirish yo'llarini ko'rsatadi. Yuqoridagi tadqiqotlar mamlakatimizda aholi bandligini

¹ Quvanchieva, M. (2022). IMPROVING FOREIGN REMITTANCE STATISTICS TO REDUCED POVERTY. *Science and Innovation*, 1(7), 622-628.

² Ibodulloyev, I. E. (2023). MAHALLALARDA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH. *Gospodarka i Innovatsie*, 42, 504-507.

³ Nizamov, A. B., & Zaxidova, U. F. (2024). TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH YO'LLARI. *XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATI INDEXLASH XIZMATI*, 1(1), 269-274.

⁴ Xudayberdiyev, U., & Raximberdiyev, T. (2024). MEHNAT RESURSLARI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 7(9), 45-48.

⁵ Turdibekov, I. (2024). YANGI O'ZBEKISTONNING IJTIMOIY IQTISODIY RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI. *International Journal of scientific and Applied Research*, 1(2), 261-265.

ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarni chuqur tahlil qilgan. Mahalla darajasidagi tadbirkorlikni rivojlantirish, mehnat resurslarini samarali boshqarish, iqtisodiy islohotlar va xalqaro moliyaviy oqimlarni tartibga solish kabi masalalar ushbu muammoni hal qilishda kompleks yondashuvni talab etishini ko'rsatadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda mamlakatimizda aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish masalalarini o'rganish uchun sifat va miqdoriy tahlil usullari qo'llanildi. Ilmiy adabiyotlar va statistik ma'lumotlar tahlili orqali davlat siyosati, tadbirkorlikni rivojlantirish, va aholi bandligini oshirish bo'yicha olib borilayotgan dasturlar chuqur o'rganildi. Shuningdek, mahalliy mehnat bozorida mavjud muammolarni aniqlash uchun so'rovnoma va intervyular o'tkazildi. Komparativ tahlil yondashuvi asosida O'zbekiston tajribasi boshqa davlatlar tajribasi bilan taqqoslandi. Bunda chet eldan keladigan moliyaviy yordamlar va xalqaro amaliyotlarning mamlakatimizdagi ta'siri ham ko'rib chiqildi. Ushbu metodlar tadqiqot natijalarining aniq va ishonchli bo'lishini ta'minladi.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqot natijalari mamlakatimizda aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar samaradorligini ko'rsatdi. Sifat tahlili natijalari shuni ko'rsatadiki, davlat tomonidan qabul qilingan iqtisodiy islohotlar va ijtimoiy dasturlar aholi daromadlarini oshirishda muhim rol

o'ynamoqda. Jumladan, mahallalarda tadbirkorlikni rivojlantirish uchun yaratilgan sharoitlar kichik biznesni rivojlantirishda katta hissa qo'shmoqda. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, 2023-yilda tadbirkorlik faoliyati uchun ajratilgan kredit hajmi 15% ga oshdi, bu esa yangi ish o'rinlarining yaratilishini jadallashtirdi. So'rovnoma natijalari kambag'allikni kamaytirish uchun amalga oshirilayotgan ijtimoiy dasturlar samaradorligini tasdiqladi. Respondentlarning 67% ijtimoiy himoya dasturlari orqali daromadlarini oshirishga erishganini qayd etdi. Shu bilan birga, tadbirkorlikni rivojlantirish sohasidagi davlat tomonidan berilgan subsidiyalar va imtiyozlar 45% respondentni biznes faoliyatiga jalb qilishga yordam bergan.

Mehnat resurslarini boshqarish tahlili shuni ko'rsatdiki, mamlakatda bandlikni oshirish uchun professional ta'lim va qayta tayyorlash dasturlari samarali ishlamoqda. 2023-yilda 50 mingdan ortiq fuqaro zamonaviy kasblarga tayyorlandi, bu esa mehnat bozorida ishchi kuchiga bo'lgan talabni qondirishga yordam berdi. Ushbu chora-tadbirlar natijasida ishsizlik darajasi 2022-yildagi 9,5% dan 2023-yilda 8,3% gacha pasaygan. Komparativ tahlil natijalari ko'rsatganidek, chet eldan keladigan pul o'tkazmalari kambag'allikni kamaytirishda sezilarli rol o'ynamoqda. 2023-yilda ushbu mablag'lar kambag'allik darajasini 12% ga qisqartirgan. Ayniqsa, xalqaro pul o'tkazmalarining qishloq joylardagi ijtimoiy ahvolni yaxshilashga qo'shgan hissasi katta bo'ldi.

1-jadval.

Asosiy natijalar			
Ko'rsatkich	2022-yil	2023-yil	O'zgarish (%)
Tadbirkorlik uchun ajratilgan kredit hajmi	10 trillion so'm	11,5 trillion so'm	+15%
Ishsizlik darajasi	9,5%	8,3%	-12,6%
Zamonaviy kasblarga tayyorlanganlar soni	30 000	50 000	+66%
Pul o'tkazmalari ta'siri natijasida kambag'allik qisqarishi	10%	12%	+2%

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, mahalliy resurslardan samarali foydalanish, tadbirkorlikni rivojlantirish va professional ta'limni takomillashtirish orqali aholi bandligini oshirishga erishilmoqda. Shuningdek, chet eldan keladigan mablag'larni samarali boshqarish kambag'allikni qisqartirishda muhim rol o'ynamoqda. Biroq, natijalarni yanada yaxshilash uchun ijtimoiy siyosatni chuqurlashtirish va iqtisodiy islohotlarni davom ettirish zarur.

Iqtisodiy rivojlanish va yangi ish o'rinlari yaratish. O'zbekistonning aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlari mamlakatning iqtisodiy rivojlanishiga tayanadi. So'nggi yillarda yangi korxonalar qabul qilingan iqtisodiy islohotlar va investitsiya loyihalari yangi ish o'rinlari yaratishga xizmat qilmoqda. Bir nechta yo'nalishlarda amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida iqtisodiyotning turli sektorlarida ish o'rinlari soni oshib bormoqda. Jumladan, qishloq xo'jaligi, sanoat, xizmat ko'rsatish va texnologiyalar sohaslarida yangi korxonalar ochilishi va mavjud korxonalarining kengaytirilishi orqali mehnat bozorida talab ortmoqda. O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash orqali iqtisodiyotning diversifikatsiyasi ta'minlanib, aholi uchun yangi imkoniyatlar yaratilmoqda.

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish. O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi iqtisodiy barqarorlik va aholi bandligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Davlat tomonidan tadbirkorlik sub'ektlarini qo'llab-quvvatlash uchun qator dasturlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, kredit olish shartlarini yengillashtirish, soliq imtiyozlari taqdim etish va infratuzilmani yaxshilash orqali kichik biznesning rivojlanishi rag'batlantirilmoqda. Kichik va o'rta biznes uchun qulay sharoitlar yaratish natijasida yangi ish o'rinlari ochilmoqda va aholi bandligi oshmoqda. Bu esa o'z navbatida kambag'allikni qisqartirishga yordam beradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi aholining daromadlarini oshiradi va turmush sifatini yaxshilaydi.

Investitsiya loyihalari va infratuzilma rivojlanishi. Investitsiya loyihalari aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirishda muhim omil hisoblanadi. O'zbekistonning turli hududlarida amalga oshirilayotgan investitsiya loyihalari yangi ish o'rinlari yaratishga xizmat qilmoqda. Yirik investitsiya loyihalari natijasida infratuzilma rivojlanib, yangi ishlab chiqarish korxonalari, savdo va xizmat ko'rsatish markazlari barpo etilmoqda. Investitsiyalarni jalb qilish orqali infratuzilma rivojlanishi mehnat bozorida talabni oshiradi va aholining daromadlarini ko'paytiradi. Xususan, qishloq joylarida amalga oshirilayotgan investitsiya loyihalari qishloq aholisi uchun yangi ish

o'rinlari yaratib, ularning daromadlarini oshiradi va kambag'allikni kamaytiradi.

Ijtimoiy himoya tizimi. O'zbekistonda ijtimoiy himoya tizimini rivojlantirish va kengaytirish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Ijtimoiy himoya tizimi aholining eng zaif qatlamlarini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan. Bu tizim orqali nafaqa va yordamlar taqdim etish, pensiya tizimini takomillashtirish va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'li bilan aholining ijtimoiy himoyasi ta'minlanmoqda. Davlat tomonidan amalga oshirilayotgan ijtimoiy himoya choralarini orqali aholining iqtisodiy qiyinchiliklarga bardosh berishga yordam berilmoqda. Ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini oshirish uchun moliyaviy resurslarni to'g'ri taqsimlash va manzilli yordam ko'rsatish muhimdir. Bu orqali ijtimoiy yordamlar eng muhtoj kishilarga yetkazilib, ularning hayot sifatini oshirishga imkon yaratadi.

Ta'lim tizimi va yoshlarni ish bilan ta'minlash. Ta'lim tizimining rivojlanishi aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirishda katta ahamiyatga ega. O'zbekistonda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish va malakali kadrlar tayyorlash bo'yicha qator islohotlar amalga oshirilmoqda. Yoshlarni mehnat bozoriga moslashuvchan qilish uchun ularning bilim va malakalarini oshirishga katta e'tibor qaratilmoqda. O'zbekistonda ta'lim tizimining samaradorligini oshirish orqali yoshlar bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirishga erishish mumkin. Ta'lim tizimining yaxshilanishi natijasida yoshlar malakali ishchi kuchi sifatida mehnat bozorida talabga ega bo'ladi. Bu esa ularning daromadlarini oshiradi va turmush sifatini yaxshilaydi.

Muhokama. Kambag'allikni qisqartirish va aholi bandligini ta'minlash bo'yicha xalqaro tajribalar O'zbekiston uchun muhim ahamiyatga ega. Skandinaviya davlatlari, Janubiy Koreya, Singapur kabi mamlakatlarning muvaffaqiyatli tajribalari O'zbekistonda qo'llanilmoqda. Ushbu davlatlarning tajribasi iqtisodiy o'sish va ijtimoiy himoya choralarini birgalikda amalga oshirilganda samarali natijalarga erishish mumkinligini ko'rsatadi. O'zbekiston xalqaro tajribalarni o'rganib, ularni mamlakat sharoitlariga moslashtirgan holda qo'llashga intilmoqda. Davlat tomonidan qabul qilingan dasturlar va strategiyalar xalqaro tajribalar asosida ishlab chiqilib, mamlakat sharoitlariga moslashtirilgan. Bu esa O'zbekistonda aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirishda ijobiy natijalarga erishishga yordam bermoqda.

Aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish bo'yicha dasturlarni moliylashtirish manbalari davlat byudjeti, xususiy sektor va xalqaro yordamdan iborat. Davlat byudjetidan ajratilgan mablag'lar orqali ijtimoiy himoya tizimi va yangi ish o'rinlari yaratish dasturlari moliylashtiriladi. Xususiy sektor ishtirokini oshirish uchun esa qulay

biznes muhitini yaratish zarur. Xalqaro tashkilotlar va donor davlatlar tomonidan ko'rsatiladigan moliyaviy yordam ham muhim manba sifatida xizmat qiladi. Ushbu yordamlar davlatning moliyaviy yukini kamaytiradi va ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini oshiradi. Moliyalashtirish manbalarini samarali boshqarish orqali resurslar optimal taqsimlanadi va dasturlar samaradorligi oshiriladi.

Xulosa. O'zbekiston Respublikasida aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar va davlat dasturlari ijobiy natijalar bermoqda. Iqtisodiy rivojlanish, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi, investitsiya loyihalari va infratuzilma rivojlanishi orqali yangi ish o'rinlari yaratilib, aholi bandligi oshmoqda. Ijtimoiy himoya tizimi kengaytirilishi va ta'lim tizimining yaxshilanishi orqali aholining turmush darajasi oshirilmoqda. Xalqaro tajribalarni inobatga olgan holda, O'zbekiston o'z ijtimoiy himoya tizimini yanada rivojlantirish va moliyalashtirishning

Foydaniilgan adabiyotlar

1. Ibdulloyev, I. E. (2023). MAHALLALARDA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH. *Gospodarka i Innowacje*, 42, 504-507.
2. Nizamov, A. B., & Zaxidova, U. F. (2024). TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA KAMBAGALLIKNI QISQARTIRISH YOLLARI. XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI, 1(1), 269-274.
3. Xudayberdiyev, U., & Raximberdiyev, T. (2024). MEHNAT RESURSLARI VA ULARDAN SAMARALI FOYNIDALASH. *JOURNAL OF*

yangi usullarini izlashga davom etmoqda. O'zbekiston Respublikasida aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri sifatida katta e'tibor qaratilmoqda. Iqtisodiy islohotlar, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish, investitsiya loyihalari va infratuzilma rivojlanishi natijasida yangi ish o'rinlari yaratilib, aholi bandligi oshmoqda. Shu bilan birga, ijtimoiy himoya tizimini rivojlantirish va kengaytirish orqali aholining ijtimoiy himoyasi kuchaytirilmoqda. Ta'lim tizimining yaxshilanishi yoshlarni mehnat bozoriga moslashuvchan qilishda muhim omil bo'lib, bu esa ularning bandligini ta'minlash va daromadlarini oshirishga yordam bermoqda. Moliyalashtirish manbalarining samarali boshqarilishi va xalqaro tajribalarni inobatga olgan holda, O'zbekiston o'z iqtisodiy va ijtimoiy siyosatini yanada takomillashtirishga intilmoqda.

INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH, 7(9), 45-48.

4. Turdibekov, I. (2024). YANGI O'ZBEKISTONNING IJTIMOY IQTISODIY RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI. *International Journal of scientific and Applied Research*, 1(2), 261-265.

5. Quvanchieva, M. (2022). IMPROVING FOREIGN REMITTANCE STATISTICS TO REDUCED POVERTY. *Science and Innovation*, 1(7), 622-628.